

Värt att veta

Information om boffning av drivgas & lustgas
från socialförvaltningen och stadens preventionssamordnare

Varför ska du läsa vidare?

Detta är **ett samlat informationsblad om riskerna** med att berusa sig genom att andas in gaser riktat till dig som förälder eller annan viktig vuxen. Kunskapen kan vara värdefull i samtalet med ungdomar.

Att andas in gaser eller ångor

Att andas in gaser eller ångor för att berusa sig kan vara mycket farligt. När preparatet når hjärnan uppstår ett rus som blir kraftigt efter ett fåtal inandningar. Även enstaka användning av vissa preparat kan leda till avsvimning eller dödsfall.

Boffa

Att boffa är att andas in olika former av **gaser**. Gaserna fylls vanligen i en påse eller ballong att andas från.

- **Propan- och butangas**. Dessa gaser finns bland annat som drivgas i torrschampo, deospray och doftspray och tändargas. Detta kan vara direkt livsfarligt att använda!
- **Lustgas** är en vanligare gas för att berusa sig med. De allvarliga konsekvenserna av lustgasanvändning kommer främst vid regelbundet bruk.

Sniffa

Vid sniffning, till skillnad från vid boffning, inhaleras **ångorna från flyktiga lösningsmedel** som exempelvis bensin. Det är ovanligt i dagsläget. De flesta sniffningsmedel är fettlösliga och upptas därför snabbt i det centrala nervsystemet. Regelbundet bruk kan ge skador på hjärnan, levern och njurarna.

Kortfakta om boffning

A

Allvarligt

Boffning av sprayer kan i värsta fall leda till döden.

N

Nerv- påverkan

På sikt kan lustgas ge nervskador.

D

Drivgas

Det som boffas är olika former av drivgas.

A

Affärer

I affären eller på nätet går det lätt att få tag på gaser att boffa.

S

Syrebrist

Vid boffning är en akut risk att få syrebrist.

Lätt att få tag på, svårt att upptäcka

Vilka produkter som unga boffar varierar. Det kan handla om deosprayer, doftsprayer, torrschampo och tändargas.

Gemensamt för dessa produkter är att de är lätta att få tag på i affären eller finns hemma och inte heller väcker någon uppmärksamhet. Eftersom ruset går över snabbt är det också svårt att upptäcka.

Hur reagerar kroppen på boffning?

När du har boffat **propan- eller butangas** kan kroppen reagera med

- minskad muskelkontroll och sämre reflexer,
- skrattattacker,
- hallucinationer,
- hosta och rinnande näsa,
- huvudvärk, trötthet och lättretlighet.

Akuta risker med att boffa

Att boffa **drivgaser** är förenat med livsfara. Drivgasen påverkar nervcellerna i hjärnan, vilket orsakar berusning. Gasen påverkar också det känsliga signalsystemet i hjärtat vilket kan leda till **akut hjärtstopp och plötslig död**. Hjärtat blir extra känslig för kroppens stresshormoner, och stress eller fysisk ansträngning ökar risken för hjärtstopp. **Ett akut hjärtstopp kan hända redan första gången någon boffar**, detta är inte kopplat till överdosering, utan risken finns varje gång man berusar sig genom att boffa.

Ring 112

Om du misstänker att ett barn har boffat och har akuta symptom: är berusad, slö, hostar, har andningsbesvär eller svimmar.

Vid regelbunden användning

Regelbunden boffning kan leda till huvudvärk och sömnproblem. Torrschampo och andra sprayer innehåller dessutom partiklar som kan ge skador på luftvägar och lungor med utveckling av astmaliknande symtom.

Vad är lustgas?

Lustgas, eller dikväveoxid N_2O , används som bedövningsmedel vid förlossningar. Det säljs även lustgas som drivgas för gräddsifoner och den är inte utblandad med syre. Denna gas används för att bli påverkad.

Gasen är en växthusgas med stor miljöpåverkan och behållarna bidrar till problematisk nedskräpning.

Tillgång till lustgas

Lustgas är idag inte narkotikaklassat i Sverige, men ett förslag att totalförbjuda försäljning har nyligen presenterats 2024. Försäljningen sker via nätet, på vissa krogar och i anslutning till krogmiljöer utomhus. Det förekommer även på hemmafester.

Det finns små patroner och större gasbehållare och förekommer även i smaksatta varianter.

Hur reagerar kroppen på lustgas?

Lustgasen andas oftast in genom en ballong och skapar ett rus på 1-2 minuter som ger avslappning och fnittrighet. Lustgas kan ge smärtlindring, en förvrängd ljudbild och hallucinationer. Många kombinerar lustgas med alkohol eller annan narkotika, vilket kan ge ett oberäkneligt rus.

Akuta risker med lustgas

- **Falltrauma** - reflexerna att ta emot sig fungerar dåligt.
- **Syrebrist** med yrsel eller kortvarig medvetandeförlust.
- **Köldskador** i mun och strupe vid inandning från gastub.
- **Brottsutsatthet** i samband med påverkan såsom rån, misshandel och sexuella övergrepp.

Vid regelbunden användning

Lustgas är beroendeframkallande och vid konsumtion av större mängder under längre tid finns flera allvarliga risker.

- **Nervpåverkan** Vitaminet B12 i kroppen förstörs. Då finns risk för allvarlig påverkan på nervsystemet och ryggmärgen. Det kan leda till domningar eller svårigheter att gå eller röra sig eller att kissa på sig.
- **Psykiatriska komplikationer** Såsom ångest, depression, psykos eller kognitiv påverkan.
- **Komplikationer på lungor och artärer** Bland annat ökad risk för blodproppar och stroke.

Fältassistenter och Ungdomsjouren

- **Stadens fältassistenter** arbetar relationsskapande och uppsökande med ungdomar.
- **Ungdomsjouren** söker upp ungdomar i riskmiljöer i city, i Järva och på ungdomsfester utomhus.

Kontaktuppgifter finns på ung.stockholm/faltassistenterna.

Mini Maria Stockholm

Om du är orolig för att ditt barn använder alkohol, eller andra droger kan du ringa Mini Maria Stockholms rådgivningstelefon. **Telefonnummer:** 08-508 437 10.

Läs mer på socialtstod.stockholm/minimaria

Ring 112 vid akut oro

Vid akut påverkan när boffning misstänks, ring 112. Där kan du kopplas till giftinformationscentralen eller ambulans om sjukhusvård behövs.

Maria Ungdoms akut— Telefon: 08-123 474 10

Akutmottagningen är öppen dygnet runt, året om.

Läs mer på mariaungdom.se